

ÜSKÜDAR ÜNİVERSİTESİ
DIŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ
KLİNİK GÖZLEM VE KLİNİK UYGULAMALAR EĞİTİMİ YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu yönergenin amacı; Üsküdar Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi 3., 4. ve 5. sınıfların klinik gözlem ve klinik uygulama eğitiminin, fakültenin eğitim amaç ve öğrenim hedefleriyle uyumlu olarak yürütülmesini sağlamaktır.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu yönerge; Üsküdar Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi 3., 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin klinik gözlem ve klinik uygulama derslerine ilişkin esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu yönerge 04.11.1981 tarih ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının 22.11.2022 tarihli 18 numaralı oturumuna ait 2022.18.588 sayılı kararına ve “Üsküdar Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönergesi” esaslarına göre hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu yönergede geçen;

- a) **DUÇEP:** Diş hekimliğinde Çekirdek Eğitim Programını,
- b) **Dekanlık:** Üsküdar Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Dekanlığını,
- c) **Eğitim Komisyonu:** Üsküdar Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Eğitim Komisyonunu,
- d) **Fakülte Kurulu:** Üsküdar Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Fakülte Kurulunu,
- e) **Eğitim Koordinatörü:** Dekan tarafından görevlendirilen ve eğitim programlarının düzenlenmesi ile ilgili olarak, öğrenci, anabilim dalı ve dekanlık arasında koordinasyonu sağlayan öğretim üyesini,
- f) **Klinik Gözlem:** Kliniğe hazırlık amacı ile öğretim üyeleri rehberliğinde öğrencilerin klinik uygulamaları gözlemlemesi için 3. sınıfta yapılan bir yarı yıllık zorunlu ders statüsündeki uygulamalı eğitimini,
- g) **Klinik Gözlemci Öğrenci:** Bahar yarıyılından itibaren gruplar halinde dönüşümlü olarak kliniklerde gözlemci öğrenci statüsünde bulunan 3. sınıf öğrencilerini,
- h) **Klinik Uygulama Eğitimi:** Öğrencinin eğitim-öğretim süresince edindiği bilgi ve becerilerini, klinik ortamda uygulamasıdır. Mesleki zorunlu ders statüsünde olup dördüncü ve beşinci akademik yıllarda bir veya birden fazla anabilim dalı tarafından yürütülen ders ve hasta üzerindeki uygulamaları,
- i) **Klinik Uygulama Eğitimi Öğrencileri:** Sorumlu ve yetkili öğretim üyelerinin gözetim ve rehberliğinde aktif olarak hasta başında uygulamalı olarak eğitim yapan 4. sınıf (klinik uygulama eğitimi öğrencisi) ve 5. sınıf (**intörn diş hekimi**) öğrencilerini,

- j) **Klinik Uygulama Formu/Karnesi:** Diş Hekimliği Fakültesi eğitim ve öğrenim hedeflerine uygun olarak 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin klinik uygulama eğitimi sürecinde tamamlaması gereken tanı ve tedavi işlem sayısı ve niteliği ile, öğrenmesi gereken bilgi, beceri, tutum ve davranışları içeren ve her anabilim dalı tarafından özel olarak hazırlanan form/karneleri tanımlar.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar

Klinik Uygulama Şekli

MADDE 5-

- (1) Öğrenciler gruplar halinde ve dönüşümlü olarak fakülte kurulunun belirleyeceği esaslara göre klinik uygulama yaparlar. Eğitim Koordinatörlüğünce klinik uygulama eğitimi takvimine göre hazırlanan eğitim grubu listeleri dekanlık tarafından akademik yıl başlamadan 15 gün önce ilgili anabilim dalı başkanlıklarına gönderilerek ilan edilir.
- (2) Klinik eğitim öğrencileri, klinik eğitim süresi içerisinde, tanım, nitelik ve sayıları anabilim dalı akademik kurulu tarafından belirlenen ve fakülte kurulu tarafından onaylanarak akademik eğitim yılı başında ilan edilen zorunlu klinik uygulamaları tamamlamak zorundadırlar. Bu uygulamaların sayıları artırılmaz ancak ilgili anabilim dalı başkanlığının gerekçeli önerisi ve fakülte kurulu kararı ile yıl içinde en fazla %20 oranında düşürülebilir.
- (3) 3. Sınıf öğrencilerinin aldıkları klinik gözlem dersi içerisinde klinik uygulama yapma zorunluluğu bulunmamaktadır. Ancak öğrenciler, öğretim elemanlarının gözetim ve denetiminde, tek yüzlü okluzal dolgu, geçici kron hazırlanması ve simantasyon, dental muayene ve ağız içi röntgen alma, tek köklü dişlere kanal tedavisi uygulamaları, basit diş çekimi, dikiş alınması, hastadan ölçü alınarak model oluşturulması, hareketli ortodontik ve/veya protetik aparatların yapılması, flor ve fissür örtücü uygulamaları ve benzeri basit uygulamalar yapabilirler.
- (4) Klinik uygulama eğitimine asgari %80 oranında devam şarttır. Mazeretli olsun ya da olmasın klinik uygulama eğitiminde devamsızlık %20'yi aştığı takdirde öğrenci ilgili dersi tekrar eder.

Sınavlar, Değerlendirme ve Telafi

MADDE 6-

- (1) Klinik uygulamada öğrenciler anabilim dalları tarafından belirlenen sayıdaki zorunlu klinik uygulamaları, verilen sürede tamamlamakla yükümlüdür.
- (2) Klinik uygulamada, zorunlu klinik uygulamaları tamamlayamayan öğrenciler, bunları akademik takvimde belirtilen tarihler arasında verilecek telafi süresinde tamamlarlar.

Klinik Gözlem

MADDE 7- (1) Öğrencinin klinik gözlem eğitimi yeterliliğinin değerlendirilmesi yazılı ve/veya sözlü sınav şeklinde yapılarak klinik gözlem eğitimi notu verilir. Ara sınav ve asgari uygulama zorunluluğu yoktur. Tüm kliniklerdeki klinik gözlem eğitimi notlarının toplamının

aritmetik ortalaması alınır. Bütünleme sınavında başarısız olan öğrenci ise klinik gözlem eğitimini tekrar eder.

Klinik Uygulama Eğitimi

MADDE 8- (1) 4. Sınıf Klinik Uygulama Eğitimi

- a) 4. Sınıf Klinik Uygulama Eğitimi öğrencileri bir akademik yıl süresince anabilim dalları tarafından yürütülen klinik uygulama eğitimine katılıp zorunlu klinik uygulamaları tamamladıkları takdirde, klinik uygulama süresinin son haftasında ilgili anabilim dalında sınava girerler. Sınavlar pratik uygulama, yazılı sınav, sözlü sınav ya da bunların birkaçının birlikte yapılması şeklinde olabilir.
- b) Zorunlu klinik uygulamalarını telafi döneminde tamamladığı takdirde yılsonu ve bütünleme sınavlarına girerler. Klinik uygulamaları telafi döneminde tamamlayamayan öğrenciler başarısız sayılarak bir sonraki yıl aynı eğitimi tekrarlarlar.
- c) “Başarı Notu” dersin yapılacak ara sınavının %40’ı ile yılsonu veya bütünleme sınav notunun %60’ının toplanmasıyla elde edilir ve en az 60 olmalıdır. Başarı notunun hesaplanabilmesi için öğrencinin o dersin yılsonu veya bütünleme sınavından en az 50 (Elli) puan almış olması gerekir. Aksi takdirde öğrenci başarısız sayılır ve bir sonraki akademik yıl söz konusu eğitimi tekrarlar.

(2) 5. Sınıf Klinik Uygulama Eğitimi

- a) Klinik uygulama eğitimi sonu sınavına girme şartlarını yerine getiren İntern Dış Hekimi önce uygulama eğitimi sonu pratik sınavına alınır. Bu sınavda başarılı olan, sözlü ve/veya yazılıdan oluşan teorik sınavına girme hakkı kazanır. Başarılı olduğu takdirde o dersten mezun olmuş sayılır.
- b) Pratik sınavında başarılı olamayan öğrenciler uygulama eğitimi sonu teorik sınavına giremez ve zorunlu klinik uygulamaları saklı kalmak koşulu ile pratik ve teorik olarak yapılacak bütünleme sınavına girerler. Bütünlemede başarısız olan öğrenciler takip eden akademik yılda aynı dersin açılan ilk klinik uygulama programı sonu sınavına girerler.
- c) Zorunlu klinik uygulamalarını tamamlayamayan öğrenciler klinik uygulama eğitimi sonu sınavına giremezler ancak telafi eğitimi sürecinde bu uygulamaları başarı ile tamamladıkları takdirde bütünleme sınav hakkı kazanırlar. Telafi döneminde zorunlu uygulamaları yerine getiremedikleri takdirde ise izleyen akademik yıldaki ilk klinik uygulama eğitimini tekrar ederler.
- d) Öğrencinin başarı notu, pratik ve teorik sınavlarının ortalaması alınarak hesaplanır ve başarı notunun 100 üzerinden en az 60 (altmış) puan olması gerekir. Başarı notunun hesaplanabilmesi için, öğrenci klinik uygulama eğitimi sonu veya bütünleme pratik ve teorik sınavlarından en az 50 puan almalıdır. Aksi takdirde öğrenci başarısız sayılır ve takip eden akademik yılda aynı dersin açılan ilk klinik uygulama programı sonundaki sınava girer.

Anabilim Dalı Başkanlarının Sorumlulukları

MADDE 9- (1) Klinik uygulama değerlendirme formu/karnesini Üsküdar Üniversitesi Dış Hekimliği Fakültesi müfredatına ve DUÇEP içeriğine uygun olarak hazırlar. Akademik yıl başlamadan 15 gün önce ilan eder.

- a) Akademik yıl başlamadan 15 gün önce klinik uygulama eğitiminden sorumlu öğretim üyesini belirleyerek dekanlığa bildirir.
- b) Her klinik uygulama eğitimi sonunda, klinik uygulama sorumlusu öğretim üyesi, ilgili öğretim üyeleri ve anabilim dalı başkanı, anabilim dalının belirlediği değerlendirme ölçütleri doğrultusunda klinik uygulama eğitimi yapmakta olan öğrencilere ait değerlendirme formu/karnesini ve devam durumunu değerlendirerek, yeterlilik konusunda ortak karar oluşturur.
- c) Akademik eğitim yılı sonunda ana bilim dalında klinik uygulama eğitimi sorumlusu tarafından hazırlanan yıl sonu değerlendirmesi ve önerileri içeren raporu inceleyerek dekanlığa sunar.
- d) Bu yönerge hükümlerine aykırı olmamak şartı ile her ana bilim dalı kendi alanına özgü ek kurallar belirleyebilir.

Klinik Uygulama Eğitimi Sorumlularının Görev ve Sorumlulukları

MADDE 10-

- (1) Anabilim Dalı Başkanının belirlediği çerçeve doğrultusunda öğrencilerin anabilim dalındaki eğitim programlarını düzenlerler.
- (2) Uygulamalarda öğrencilerin uyum içinde çalışmalarını sağlarlar.
- (3) Klinik eğitim süresince, eğitimin hedeflerine uygun yürütülmesini sağlamak, izlemek ve değerlendirmekle görevlidirler. Bu amaçla klinik eğitim değerlendirme formlarını/karnelerini öğrencilerin çalıştığı birimlerdeki ilgili öğretim üyelerinin bilgileri doğrultusunda doldururlar.
- (4) Öğrencilerle klinik eğitim başında “klinik eğitim bilgilendirme” toplantısı, klinik eğitim ortasında “süreç izlem” toplantısı ve klinik eğitim sonunda “geri bildirim” toplantısı yaparak anabilim dalının beklentilerini, klinik eğitim kurallarını ve işleyişini aktarırlar. Öğrencilerin beklentilerini ve geri bildirimlerini alır; bu toplantılarla ilgili anabilim dalı başkanına bilgi verirler.
- (5) Klinik eğitimin bitiminde anabilim dalı başkanı ile öğrencilerin devam ve başarı durumlarını ilgili anabilim dalının belirlediği değerlendirme ölçütleri ve klinik eğitim değerlendirme formları/karneleri doğrultusunda gözden geçirerek yeterlilikle ilgili kararın verilmesine katılır ve bu kararın beş iş günü içerisinde fakülte sekreterliğine iletilmesini sağlarlar.
- (6) Akademik yıl sonunda anabilim dalı başkanı ile yıl sonu değerlendirme ve önerilerini içeren bir rapor hazırlayarak dekanlığa sunarlar.

Klinik Uygulama Öğrencilerinin Görev ve Sorumlulukları

MADDE 11-

- (1) Öğretim üyelerince verilen teorik ve uygulamalı derslere, ayrıca öğretim üyelerinin denetimindeki uygulamalı klinik eğitimlerine katılırlar.
- (2) Klinik uygulama eğitimi yapan öğrencilerin tüm klinik uygulamaları, sadece eğitim amacına yönelik olup, hiçbir şekilde hastaların tanı-tedavi, takip ve tıbbi bakımları ile ilgili kararlara, uygulamalara, kayıtlara doğrudan müdahil olamazlar. Ancak öğrenme amacıyla sorumlu ve yetkili kişilerin gözetiminde uygulama yapabilirler.

- (3) Anabilim dalı tarafından hazırlanan program doğrultusunda verilen hastaya öncelikle kendini tanıtarak hastadan anamnez alır, muayenesini yapar, ön tanısını belirler, vakanın yorumunu ve ayırıcı tanısını yaparak ilgili sorumlu öğretim üyesine sunarlar.
- (4) Anabilim dalının hazırladığı program doğrultusunda tanı ve tedaviye yönelik her türlü tıbbi girişimi izler, sorumlu öğretim üyesi izni, gözetimi ve denetimi altında uygun görülen girişimleri yaparlar.
- (5) Klinik uygulama eğitimi sürecinde etik ilke ve kurallara uygun davranırlar.
- (6) Hasta ve yakınlarının haklarına saygılı davranır ve hasta bilgilerinin gizliliği ilkesine uyarlar. Eğitim ve uygulama çalışmaları sırasında hastalarla ilgili elde ettikleri bilgi, belge ve örnekleri hiçbir şekilde başkalarıyla paylaşamaz, başka amaçlarla kullanamaz ve biriktiremezler.
- (7) Klinik uygulama eğitimi sırasında hastalarla ilgili tanı ve tedavide değişiklik gerektirecek bilgi, gözlem ve bulgu sahibi olduklarında, derhal sorumlu öğretim üyesine bildirirler.
- (8) Hasta güvenliğine zarar verecek ve hastane hijyenini bozacak davranışlardan kaçınırlar.

Klinik Uygulama Öğrencilerinin Uyması Gereken Kurallar

MADDE 12-

- (1) Çalışma ortamında sağlık çalışanına yakışır özendeki giyinirler.
- (2) Fakülte binası içinde kimlik kartlarını görünür biçimde takarlar.
- (3) Klinik uygulama başlama saatinden en az 10 dk. önce klinikte hazır bulunurlar.
- (4) Klinik uygulama vakitlerinde klinik uygulama sorumlularından izin almadan klinikten ayrılamazlar.
- (5) Hastalarına kendilerini “**klinik uygulama yapan dış hekimi aday öğrenciler**” olarak tanıtırılar.
- (6) Klinikte sorumlu öğretim üyesi olmadığı zamanlarda hasta bakamazlar.
- (7) Uygulanan tedavilerin tüm aşamalarını sorumlu öğretim üyelerine gösterirler.
- (8) Hasta, klinik uygulama öğrencisi, yardımcı personel, öğretim üyesi sağlığının korunması amacı ile dezenfeksiyon-sterilizasyon kurallarına uyarlar.
- (9) Klinikte kullanılacak sarf malzemeleri sorumlu yardımcı personelden talep eder ve verilen malzemelerin israf edilmemesine özen gösterirler.

Geri Bildirimler

MADDE 13- (1) Her klinik uygulama eğitimi grubunda, eğitim programlarının yapılandırılmalarına yardımcı olmak amacı ile eğitim sorumlusu tarafından öğrencilerden sözlü ve/veya yazılı olarak geri bildirim alınır.

- a) Her klinik uygulama eğitimi grubunun son günü yapılan sözlü geri bildirim oturumlarında, klinik uygulama eğitiminin öğrenme kazanımlarına ulaşıp ulaşılmadığı hususu, eğitim ve diğer konularla ilgili sorunlar tartışılır. Bu sözlü geri bildirimler, klinik uygulama eğitimi sorumlusu tarafından bir tutanakla Dış Hekimliği Fakültesi Dekanlığına bildirilir.
- b) Yazılı geri bildirimler öğrenci klinik uygulama geri bildirim anketi ile yapılır.
- c) Dekanlıkça geri bildirimlerin analizi yapıp ilgili kurullara, anabilim dallarına ve ders geri bildirimleri de ilgili öğretim üyesine iletilir.

Hükmü Bulunmayan Haller

MADDE 14- (1) Bu yönergede hükmü bulunmayan durumlarda ilgili diğer mevzuat hükümleri ile Yükseköğretim Kurulu ve Üsküdar Üniversitesi Senatosu kararları geçerlidir.

Yürürlük

MADDE 15- (1) Bu yönerge, 18.04.2024 tarihli, 2024-14 sayılı Senato kararı ile yürürlüğe girmiştir.

Yürütme

MADDE 16- (1) Bu yönerge hükümlerini Üsküdar Üniversitesi Dış Hekimliği Fakültesi Dekanı yürütür.